

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Didaktikus Teológia
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Didaktikus teológia/Teológia szociális munka

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Általános erkölcssteológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Holló László						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Holló László						
2.4 Tanulmányi év	2014–2015	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga.	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező - alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	94				
3.8 A félév össz-óraszama	56				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Szakmai motiváció és elkötelezettség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektorral felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektorral felszerelt terem; internet hozzáférés; könyvtár

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Krisztus örömhíre és személye által támasztott erkölcsi igény figyelembevételével megismerni az erkölcsi cselekvés filozófiai-antropológiai és etikai alapfogalmait, motivációit (biológiai-pszichológiai-, valamint társadalmi motivációk), az erkölcsi normákat, az ember szabadságának és felelősségének kérdését a törvények és lelkiismeret, valamint az erények, bűnök és megtérés összefüggésében.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Képesség a keresztény erkölcsi tapasztalat sajátosságainak, az elhatározás lépéseinek, valamint a végrehajtás értékelő kritériumainak vizsgálatára a keresztény hagyomány és egyházi tanítás fényében. Képesség a tudatos értékválasztásra és az egyetemes emberi és nemzeti értékek, az erkölcsi normák tisztelete. Képesség az általános erkölcsoteológiai ismeretek plébániai, valamint az iskolai és felnőtt hitoktatásban való felhasználására.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A keresztény erkölcsstan történeti kialakulása és meghatározása mellett a kinyilatkoztatásból és a természettörvényből megalapozott, a szenthagyomány és a Tanítóhivatal által értelmezett keresztény életcél megismerése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A keresztény élethivatás forrásainak megismerése és használatuk lehetőségeinek körvonalazása személyes életünk számára.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
I. <i>Bevezetés, Nemkeresztény etika-modellek, Bibliai etika.</i> (Könyvészet: Holló, 15–29; Nyíri 10–19; Pinckaers 109–178; Rotter, Krisztusi cselekvés, 7–26; Rotter, Person und Ethik, 79–86; Boda, 9–45; Weber, 30–84; Kövér, 13–33)	Interaktív előadás	
II. <i>A természettörvény</i> (Könyvészet: Holló, 30–40; Pinckaers 333–361; Weber, 100–127, Häring, 239–250)	Interaktív előadás	
III. <i>A keresztény erkölcsstan története</i> (Könyvészet: Holló, 40–65; Pinckaers 201–332; Häring 27–62; Weber, 100–127; Nyíri, 86–97)	Interaktív előadás	
IV. <i>Antropológiai és etikai alapfogalmak I.</i> (Könyvészet: Holló, 67–89; Rotter, Person und Ethik, 27–49; Boda, 59–71; Weber, 30–84; Häring, 86–120; Böckle, 18–34; Kövér, 34–68)	Interaktív előadás	
V. <i>Antropológiai és etikai alapfogalmak II.</i> (Könyvészet: Holló, 89–97; Rotter, Person und Ethik, 27–49; Boda, 59–71; Weber, 30–84; Häring, 86–120; Böckle, 18–34)	Interaktív előadás	

VI. Az <i>emberi cselekvés motivációi: biológiai-pszichológiai motivációk</i> (Könyvészet: Holló, 99–121; Weber, 30–84)	Interaktív előadás	
VII. Az <i>emberi cselekvés motivációi: társadalmi motivációk</i> (Könyvészet: Holló, 121–140; Weber, 30–84)	Interaktív előadás	
VIII. Az <i>erkölcsiség objektív megismerési normája: az erkölcsi törvény</i> (Könyvészet: Holló, 140–160; Nyíri 29–34; Boda, 93–117; Weber, 30–84; Häring, 229–284; Rotter, Person und Ethik, 133–144; Böckle, 48–63)	Interaktív előadás	
IX. Az <i>erkölcsiség szubjektív megismerési normája: a lelkiismeret I.</i> (Könyvészet: Holló, 161–188; Nyíri 39–61; Rotter, Krisztusi cselekvés, 45–52; Boda, 118–152; Weber, 30–84; Häring, 154–203; Rotter, Person und Ethik, 115–131; Böckle, 63–73)	Interaktív előadás	
X. Az <i>erkölcsiség szubjektív megismerési normája: a lelkiismeret II.</i> (Könyvészet: Holló, 188–210; Nyíri 39–61; Rotter, Krisztusi cselekvés, 45–52; Boda, 118–152; Weber, 30–84; Häring, 154–203; Rotter, Person und Ethik, 115–131; Böckle, 63–73)	Interaktív előadás	
XI. Az <i>erkölcsi igényre adott negatív válasz: a bűn</i> (Könyvészet: Holló, 211–238; Rotter, Krisztusi cselekvés, 58–64; Boda, 168–188; Weber, 30–84; Häring, 332–377; Böckle, 74–95)	Interaktív előadás	
XII. A <i>megtérés</i> (Könyvészet: Holló, 239–256; Weber, 30–84; Häring, 379–471)	Interaktív előadás	
XIII. Az <i>erkölcsi igényre adott pozitív válasz: erények</i> (Könyvészet: Holló, 256–271; Nyíri 71–85; Boda, 153–167; Weber, 30–84; Häring, 472–483)	Interaktív előadás	
XIV. <i>Összefoglalás</i>	Interaktív előadás	

Könyvészet

Egyetemi jegyzet:

- **HOLLÓ L.: Isten csodálatos üdvösségedagógiája. Alapvető erkölcssteológia, Kolozsvár 2007.**
- *** Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján, Budapest 1997.
- II. JÁNOS PÁL pápa apostoli buzdítása, *Kiengesztelődés és bűnbánat a mai egyház küldetésében*, Budapest 1985.
- II. JÁNOS PÁL pápa *Veritatis splendor* kezdetű enciklikája, Budapest én.
- BODA L.: *A keresztény erkölcs alapkérdései*. Budapest 1993.
- HÄRING, B.: *Krisztus Törvénye I.* Pannonhalma-Róma 1997.

- HOLLÓ L.: *Általános erkölcssteológia*, Kolozsvár 2002.
- HOLLÓ L.: *Helyzet és törvény. A konzervatív és progresszív magatartásforma a természettörvény és a szituációs etika tükrében.* In: *Keresztény Szó*, (Szerk. Jakab Gábor), IX. évf. 1998, 6. sz. 27-32.
- HOLLÓ L.: *Bűnértelmezés a katolikus teológiában. Újraértelmezési kísérlet.* In: Tempfli I.– Vencser., *Új ég és új föld*, Budapest 2004, 377–387.
- ROTTER, H.: *Allgemeine Moraltheologie*, Innsbruck 1994.
- ROTTER, H.: *Person und Ethik. Zur Grundlegung der Moraltheologie*, Innsbruck 1994.
- WEBER, H.: *Általános erkölcssteológia*, Budapest 2001.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. Témák, könyvészet, követelmények bemutatása.	A szemináriumi tevékenység megbeszélése	
Krisztus és az erkölcsi kérdés válasza (Veritatis splendor)	Tematika interaktív bemutatása	
Az Egyház és néhány mai erkölcssteológiai nézet megítélése (Veritatis splendor)	Tematika interaktív bemutatása	
Az erkölcsi jó az egyház és a világ élete javára (Veritatis splendor)	Tematika interaktív bemutatása	
Vallás erkölcsi életünk útjai: keresztény alázatosság	Tematika interaktív bemutatása	
Vallás erkölcsi életünk útjai: keresztény aszkézis	Tematika interaktív bemutatása	
Sarkalatos erény: Az okosság	Tematika interaktív bemutatása	
Sarkalatos erény: Az igazságosság	Tematika interaktív bemutatása	
Sarkalatos erény: A mértékletesség	Tematika interaktív bemutatása	
Sarkalatos erény: A bátorság	Tematika interaktív bemutatása	
A bűnbánat és kiengesztelődés	Tematika interaktív bemutatása	
A „halálos” és „bocsánatos” bűnök megkülönböztetése	Tematika interaktív bemutatása	
Gyón(j)unk-e még a 21. században is?	Tematika interaktív bemutatása	
Összefoglalás	A szeminárium kiértékelése	

Könyvészet

2. Krisztus és az erkölcsi kérdés válasza
II. JÁNOS PÁL pápa *Veritatis splendor* kezdetű enciklikája, Budapest én. In: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=82#VS35>;
3. Az Egyház és néhány mai erkölcssteológiai nézet megítélése
II. JÁNOS PÁL pápa *Veritatis splendor* kezdetű enciklikája, Budapest én. In: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=82#VS35>;
4. Az erkölcsi jó az egyház és a világ élete javára
II. JÁNOS PÁL pápa *Veritatis splendor* kezdetű enciklikája, Budapest én. In: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=82#VS35>;
5. Vallás erkölcsi életünk útjai: keresztény alázatosság
PECCI Joachim, *Az alázatosság gyakorlása.* In: <www.communio.hu/ppek/k210.htm>; *Szent Benedek*

Regulája 7. fejezete. In: <http://www.bences.hu/lelki/regula/h_regula/h_regula.html>

6. Valláserkölcsei életünk útjai: keresztény aszkézis
TAMÁSI Zsolt, *Igába hajtani a vágyat. Népek és kultúrák aszkézise*, in: Keresztény Szó, XI (4), 2000, 4-8; Vanyó László „Legyetek tökéletesek...” *Tanulmányok a keresztény aszkézis történetéhez a szerzetesség kialakulásáig*, Budapest é.n.
7. Sarkalatos erény: Az okosság
PIEPER Josef, *A négy sarkalatos erény*, Budapest 1996; COMTE-SPONVILLE, André, *Kis könyv a nagy erényekről*, Budapest 1998; MARTINI, Carlo M., *Az erények*, Budapest 1998.
8. Sarkalatos erény: Az igazságosság
PIEPER Josef, *A négy sarkalatos erény*, Budapest 1996; COMTE-SPONVILLE, André, *Kis könyv a nagy erényekről*, Budapest 1998; MARTINI, Carlo M., *Az erények*, Budapest 1998.
9. Sarkalatos erény: A mértékletesség
PIEPER Josef, *A négy sarkalatos erény*, Budapest 1996; COMTE-SPONVILLE, André, *Kis könyv a nagy erényekről*, Budapest 1998; MARTINI, Carlo M., *Az erények*, Budapest 1998.
10. Sarkalatos erény: A bátorság
PIEPER Josef, *A négy sarkalatos erény*, Budapest 1996; COMTE-SPONVILLE, André, *Kis könyv a nagy erényekről*, Budapest 1998; MARTINI, Carlo M., *Az erények*, Budapest 1998.
11. A bűnbánat és kiengesztelődés
II. JÁNOS PÁL pápa, *Reconciliatio et poenitentia, apostoli buzdítása a kiengesztelődésről és bűnbánatról a mai Egyház küldetésében*, Budapest, 1985, lásd in: <<http://www.katolikus.hu/roma/pe09.html>>; HORVÁTH-SZABÓ Katalin, *Bűntudat – bűnbánat*, in: Vigilia, 67. évfolyam 2002. március, lásd in: <<http://www.vigilia.hu/2002/3/horvath.html>>
12. A „halálos” és „bocsánatos” bűnök megkülönböztetése
II. JÁNOS PÁL pápa Veritatis splendor kezdetű enciklikája az Egyház erkölcszavának néhány alapvető kérdéséről, In: <<http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=82#VS69>>; II. JÁNOS PÁL pápa, *Reconciliatio et poenitentia, apostoli buzdítása a kiengesztelődésről és bűnbánatról a mai Egyház küldetésében*, Budapest, 1985. In: <<http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=98>>; WEBER, Helmut, *Általános erkölcszavológia*, Budapest 2001. Vonatkozó Tanítói Hivatali megnyilatkozások gyűjteménye in: <<http://www.depositum.hu/halalosbun.html#top>>
13. Gyón(j)unk-e még a 21. században is?
HOLLÓ László, *Gyón(j)unk-e még a 21. században is? A kiengesztelődés szentsége a nyugat- és keleteurópai lelkipásztori gyakorlat feszültségében*, in: Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina, XLVIII(1), 2003, 73-86, In: http://www.szepi.hu/irodalom/kedvenc/kc_055.html ; Nemeshegyi Péter SJ., *Bűn, bűntudat, bűnbánat. A bűn problémája a 21. században*. In: Vigilia, 67. évfolyam 2002. március, in: <http://www.vigilia.hu/2002/v0203.html>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A plébániai, valamint az iskolai és felnőtt hitoktatásban az erkölcszavológia tanításához szükséges megfelelő alapismeretek, illetve megfelelő elvárható kritikai készség kialakítása törekszünk.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévközi zárthelyi dolgozat	23,3 %
		Félévi szóbeli vizsga	23,3 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy a megadott témák közül szabadon választott téma – interaktivitásra törekvő – PPT vázlattal	A megtartott referátum kiértékelése	13,3 %

	vetített bemutatása.		
	Interaktív jelenlet	Számontartás	20 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az általános erkölcssteológiai alapfogalmak ismerete. • Egy választott szemináriumi téma kidolgozása és bemutatása. • Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45 % megszerzése. 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2014. május 2.

Dr. Holló László

Dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2014. május 5.

Dr. Vik János

--